

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Point Barrow

HAANING I FELTEN Fugle giver fede oplevelser og fugleinteressen bringer en til steder i verden, hvor den "almindelige" turist ikke kommer. Point Barrow udgør det nordligste punkt i Alaska. Her tilbragte jeg en uges tid sammen med tre kammerater. Vi skulle opleve det arktiske træk der går forbi stedet. Et sted der er berømt som det eneste sted i verden, man kan opleve efterårstræk af rosenmåge. Det ville vi prøve.

Rejsen dertil var lang med mellemlandinger i Amsterdam, Seattle og Anchorage, og på den sidste flyvning var vi endda nede i Prudhoe Bay, et afsidesliggende oliefelt, hvor flyet næsten blev tømt, da de fleste passagerer var oliearbejdere fra hele USA, der skulle på arbejde.

Man fik følelsen af at være meget langt hjemmefra.

Fra flyet havde man en flot udsigt over vidtstrakt og træløs tundra, hvor søer var frosne, hvor floder lavede smukke krummelurer i det flade landskab, og hvor formationer i jorden dannede flotte polygonformer.

Allerede i januar planlagde vi, Morten Jenrich Hansen, Martin Lund, Jørgen Peter Kjeldsen og undertegnede, rejsen hertil. Vi var blevet fristet af Barrow på grund af [dette blogindlæg](#), der på smukkeste vis fortalte om det spektakulære træk af rosenmåger, der går forbi stedet. Det er så vidt vides det eneste sted i verden, man kan opleve dette. Vi forberedte os ved at læse diverse artikler og udvalgte vores datoer på baggrund af tidligere erfaringer fra andre observatører.

Vi valgte perioden 9-15. oktober. Det gav os 7 dage på stedet.

Fugletræk er en besværlig størrelse at stille sit ur efter. Særlige vindretninger er oftest afgørende. Når stedet ligger så langt hjemmefra, er det praktisk talt umuligt at rykke på en vejrudsigt, og derfor måtte vi satse. Erfaringer fra tidligere år har vist at blæsevejr er vigtigt. Det er første tommelfingerregel. Anden tommelfingerregel er at de bedste erfaringer med store trækdage af rosenmåge, sker i vinde fra østlige retninger.

I dagene op til afrejse blev vejrudsigterne tjekket mange gange dagligt. Det var ikke nemt, da de blev ændret ofte. Udsigterne sagde på afrejsedagen at vinden ville ligge i nordlige retninger de første dage, hvorefter den ville dreje i syd for de sidste dage. Vi var optimister, men rigtigt lovende så det ikke ud for et stort træk. Vi glædede os imidlertid til at gøre vores egne erfaringer.

Så snart bagagen var afhentet ilede vi over gaden og installerede os på vores hotel blot små 50 meter fra lufthavnen. King Eider Inn var navnet. Det kunne ikke passe bedre.

Vi kunne gøre os vores første indtryk af Barrow. Der var sne og is overalt. Huse bygget på pæle. Store firehjulstrukkede pick-up trucks. I baghaven hang et skind af grizzlybjørn samt et af jærv til lufttørring side om side med et større stykke dødt kød af ubestemmelig karakter. Indbyggerne er inuitter og lignede til forveksling grønlandere. På hotellet hang der information om isbjørn, og det skyldes, at der regelmæssigt sker besøg af de store dyr i og omkring byen. Sidste besøg var for fjorten dage siden...

Typisk gadebillede fra Barrow, Alaska. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Bagved hotellet hang diverse døde dyr. Grizzly t.v. og jærv t.h. Barrow, Alaska. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Don't mess with the inuits! Foto: Henrik Haaning Nielsen

Vores udlejningsbil var ikke af typen, hvor udlejeren går med rundt og noterer buler, skrammer, stenslag og lignende. Det ville også tage for lang tid. Forruden havde lange revner på kryds og tværs, men udlejeren sagde blot tørt at det havde alle biler i Barrow. Det kunne vi senere bekræfte. Eneste ting som udlejeren påpegede overfor os, var at vi ikke måtte bruge bilen til jagt. Det var altid sådan et "bloody mess" når folk brugte den til det. Vi trak på smilebåndene. Det var sgu et vildt sted vi var ankommet til.

Når man ankommer på et helt nyt sted, vil man opleve alt på en gang og øjnene var derfor på stilke hele vejen gennem byen, hvor vi passerede lygtepæle med siddende sneugler, små søer med kongeederfugle og på brinken af en lille sø gik en 1K thayers måge rundt. Fornemmelsen var god og stedet forekom vildere og vildere.

Sneugle var et fast indslag i gadebilledet. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Observationspladsen ligger udenfor byen på en lang landtange. På vejen derud passerer man flere kranier fra grønlandshvaler. Netop fangst af grønlandshval er et af Barrows "varemærker", og oktober er tiden, hvor det sker, og det er en begivenhed, der inkluderer hele byens befolkning.

Vejen er hullet og sjapvåd hele vejen. Enkelte sortbugede knortegæs hænger ud endnu, og vi ser mængder af havlitter i luften.

Meet the team. Fra venstre: Morten Jenrich Hansen, Jørgen Peter Kjeldsen, Martin Lund og Henrik Haaning Nielsen.

Vel fremme begynder vi obsen. Vinden er frisk fra nordøst, og der passerer en del rider. Der er tale om racen pollicaris der er mørkere sort i de sorte aftegninger. Nakkebåndet på ungfuglene virker afsat som to sorte kommaer, og der er mange ungfugle i flokkene. Der kommer pludselig en hvidnæbbet lom i sommerdragt og senere en 1K. I det fjerne passerer en korthalet skråpe og første euroforiske udmelding sker, da det går op for os at en flok på tre hunfarvede ederfugle består af en kongeederfugl og to brilleederfugle! De mere grålige undervinger og den lyse brilletegning i ansigtet er tydelige. Enkelte stillehavslommer passerer tillige, og sidst på dagen kommer der gang i store flokke af ederfugle. De er af den særlige race v-nigrum, med tydeligt orange næb hos hannerne og med en sjov kantet hovedform. Kigger man godt efter finder man enkelte kongeederfugle i flokkene. I brændingen raster en thorshane.

Slud og snebyger på vej ind over obspladsen. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Vi er i gang og vi fejrer ankomsten og første dag med pizza og cola. Der er ingen mulighed for øl eller andet alkohol. Det er nemlig ikke tilladt i Barrow – og når man ser og oplever stedet, virker det som en rigtig god ide. Stedet ligger in the "middle of nowhere" og ingen veje fører dertil eller derfra. Man kan formode at alkohol kunne få store konsekvenser for hverdags- og familielivet et så udsat sted.

Bl.a. fordi alle varer mm skal transporteres dertil med fly, er alt dyrt (eller rettere: svinedyrt!), når man køber ind. Det lokale supermarked har ry som verdens dyreste, og vores fire pizzaer + 2 liter cola fik vi til den nette pris af 107 dollars svarende til 717 danske kroner!

Vi fik pizzaerne til at strække sig over to dage....

Tågebue over obspladsen. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Hver dag foretog vi en morgenobs ude fra landtangen og talte alt. Vi startede en halv time før solopgang, og blev ved så længe, vi kunne. Heldragter og flere lag tøj var nødvendigt. Vi sad i slud- og snebyger flere dage og tjekkede alt meget grundigt. Hvidnæbbede lommer, stillehavslommer, korthalede skråper, ederfugle, havlitter og rider. Når alt blev kigget igennem, fandt vi en del kongeederfugle, enkelte brilleederfugle, amerikanske sølvmåger, amerikanske fløjlsænder mm. På tundraen bagved sad sneugler eksponeret og hvide polarræve løb rundt på jagt.

Hvidnæbbet lom, adult i sommerdragt i morgenlys. Vi talte i alt 50 individer i løbet af ugen. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Enkelte thorshøns sås i løbet af ugen. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Dag tre, den 11. oktober, blev den bedste dag. Om morgenen blæste op til 10 m/s mens den om eftermiddagen nåede op på 18 m/s i stødene. Det blev dagen hvor vi fik vores rosenmåger. Først en adult i en stor flok rider, hvor den lyserøde farve lyste op. Senere en 1K der passerede på tværs af tangen. Senere trak også en smuk adult ismåge tæt forbi obspladsen, ligesom flere thorshøns passerede samt 241 korthalede skråper, 1 brilleederfugl, 8 hvidnæbbede lommer og 382 gråmåger.

At der kun var få rosenmåger i dagene vi var der blev også bemærket af de lokale hvalfangere. Dagligt blev vi spurgt om vi så rosenmåger. De lokale kalder dem for hvalfugle og kunne berette at også grønlandshvalerne såvel som havisen var langt borte. Desuden var det usædvanligt varmt for årstiden. Det på trods af at vi oplevede temperaturer på ned til minus 9 grader celsius, ligesom vi oplevede at alle søer frøs til is i området, mens vi var der. Vi ramte altså et mildt år og en periode med for svage vindforhold. Sådan kan det gå, når man rejser for at opleve fugletræk.

Ægteparret Gaylee og Richard Dean er i øjeblikket igang med et såkaldt Big Year. De var udelukkende taget til Barrow for at få rosenmåge på deres liste. Den talte pr. 15. oktober 755 årsarter. Det var fascinerende at høre om deres benhårde planlægning af et års rejseaktiviteter der bl.a. inkluderede flere besøg på Alaskas mest fjerntliggende øer. De var glade da de herude bl.a. havde krydset gode årsarter som bjergvipstjert og pallas - og middendorfs græshoppesanger. Efter Barrow vil de holde sig klar til at rykke på arter som troldand og middelhavssølvmåge der plejer at blive meldt i det sene efterår på Nordøstkysten. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Barrow er et endepunkt og træksteder med en sådan karakter giver uforudsete overraskelser. F.eks. rastede et par dage en stor gulben, en art der sjældent ses nord for Anchorage ifølge amerikanske birdere. En morgen havde vi pludselig en sanger i luften over os. Den havde gul mave, men vi fik den aldrig bestemt. Den fortsatte nordpå ud over ishavet... En stor overraskelse var også da vi på sidstedagen fandt en flammedrossel (varied thrush) i skurbyen nær observationsposten.

En stor gulben opholdte sig et par dage i en af områdets småsøer, men forsvandt i forbindelse med isdække. Det er en meget usædvanlig gæst i Barrow, og i følge ornitologer fra Alaska ses den kun sjældent nord for Anchorage, der ligger 1170 kilometer længere sydpå. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Varied thrush aka flammedrossel var et overraskende fund i det åbne træløse landskab. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Sneuglerne var i en klasse for sig. Det er uvist, hvor vidt der var tale om et meget godt år, men vi havde i al fald mange. Sneuglerne var, som sagt, en del af bybilledet, siddende på lygtepæle, snehegn, kirkegårdskors og tage. En dag, hvor vi havde stille og smukt vejr, med høj himmel og svag vind og hvor der ikke skete det store på havet, kørte vi samtlige veje igennem for at lave et totalt tal af sneugler. Det blev til ikke mindre end 29 forskellige fugle. Flere af dem var flotte adulte hanner. Sneugle var hele tiden en markant art som man stødte på hele tiden. Vi havde endda en indtrækkende fugl over åbent hav en af dagene.

Sneugle, Barrow, Alaska. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Sneugle, adult han, Barrow, Alaska. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Vi var også heldige at 2-3 ismåger rastede i området gennem anden halvdel af vores ophold. Det gav suveræne oplevelser på observationspladsen. En af dagene rastede en af ismågerne gennem længere tid på stranden med en thayers måge. Det var et ret eksklusivt artspar at se sammen.

Ismåge og Thayers måge. Et ret eksklusivt arktisk artspar. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Thayers måge og ismåge infight. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Tager man til Barrow skal man være indstillet på at man bliver mødt af arktiske forhold. Det vil sige kulde og en kort artsliste. Imidlertid er der tale om flere eksklusive arter og er man heldig at ramme plet med rosenmågetrækket får man en yderligere eksklusiv oplevelse. Har man hang til fotografi byder stedet også på mange muligheder.

Vi var glade for oplevelserne det gav, og vi er i al fald et par stykker der har givet håndslag på at vi skal derop igen en gang – og så håber vi på at ramme plet med rosenmågerne...

Vi så i alt 31 arter og nogle af totalerne på udvalgte arter følger her:

Hvidnæbbet lom 50, stillehavslom 115, rosenmåge 2, ismåge 3, ride 1849, thayers måge 6, korthalet skråpe 610, brilleederfugl 8, kongeederfugl 269, ederfugl (racen v-nigrum) 16.093, sneugle 67 observationer af minimum 29 eksemplarer, jagtfalk 1 m.m.

Ismåge, Barrow, Alaska. Foto: Henrik Haaning Nielsen

 Dato:
20. 10. 2019

 Skrevet af:
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:
Henrik Haaning Nielsen

 Emner:
REJSER

 Tags:
ALASKA, ARTISK FUGLETRÆK, BARROW, EFTERÅR, POINT BARROW, ROSENMÅGE